

Workshop Waterproef 9 november 2015:

Hoe mensen aanzetten tot kleinschalige initiatieven in en om de eigen woning?

Door Nora Danko, Ecohuis Antwerpen en Maarten Pacqu e, Beweging.net

1. Inleiding

In en rond het huis zijn heel wat kleinschalige adaptatiemaatregelen mogelijk: van het installeren van een regenton, over het ontharden van je voortuin tot het aanleggen van een groendak. Om meer mensen goesting te doen krijgen, te bewegen tot deze maatregelen willen we het initiatief nemen om collectief tot actie over te gaan.

2. Aanpak

Nora Danko van het Ecohuis zet tien maatregelen op een rijtje en geeft daarbij een indicatie wat hun effect is op hittestress en wateropslag, welke extra voordelen elke maatregel meebrengt, hoe hoog de kostprijs ligt en hoeveel expertise nodig is om zo'n maatregel uit te voeren.

In eerste instantie willen we van de deelnemers van aan de workshop weten: *Welke maatregelen zijn volgens u het meest geschikt om mensen toe te bewegen?*

Deelnemers mogen daartoe 2 bolletjes klevens achter de maatregel van hun voorkeur.

Vervolgfragen zijn:

- Hoe pakken we dat aan? Hoe maak je een maatregel aantrekkelijk voor mensen? Wat maakt dat iemand meedoet?

- Op welke schaal stimuleren we maatregelen: drie burensamen, op straatniveau, wijkniveau, districtsniveau of stadsbreed?
- Wie neemt het voortouw?
Wie kan je betrekken? Wie kan je aanspreken?
- Welke drempels of bezwaren zien jullie nog? Hoe kan je deze overstijgen?

3. Bespreking en conclusies

Resultaten stemronde:

- De deelnemers geven aan prioritair in te willen zetten op het ontharden van (voor)tuintjes en op halfverharde opritten.
- Geveltuintjes komen op de tweede plaats, gevolgd door regentonnen en tot slot groendaken.

Drempels:

- Wat met huurders en sociale huurders? Wie kan en mag daar initiatief nemen?
O.a. op Sint Andries zijn wel heel wat sociale huurders betrokken bij kleinschalige standslandbouw.
- Steenafval van versteende voortuin naar containerpark brengen kost geld.
- Vrees dat ook groenafval op termijn betalend wordt. Wat met snoeiafval, herfstbladeren,...? Er zouden dan nog meer bomen verdwijnen uit tuinen.
- Betekent ontharden en vergroenen niet ook meer onderhoud?
- “Bomen, planten zijn vuil” en “...horen niet thuis in de stad”, kunstgras is ook mooi
- “Moei je niet met mijn oprit/parkeerplaats!”

Rol van de overheid:

- Verharding van opritten/voortuinen tegengaan via de bouwcode (dit gebeurt al) én die vervolgens doen naleven via sensibilisering en handhaving.
- Bedrijven verplichten bij (her)aanleg van parkings halfverharding te gebruiken.
- Overheid moet zelf het goede voorbeeld geven bij (her)aanleg openbaar domein, bijvoorbeeld
 - Parkeerstroken in kasseien met brede, waterdoorlatende voegen.
(Uitzondering voor gehandicaptenplaatsen)
 - Klimaatbestendige wijk –en stadspaleis in plaats van versteende vlaktes
 - Groene trambeddingen overal waar mogelijk
 - Waken over grondwaterpeil (wegzuigen voor grote werken tegengaan)
 - ...

Hoe stimuleren?

- Mooie praktijkvoorbeelden tonen. Mensen duidelijk maken wat hun voordeel er bij is.

- Financiële stimuli beter bekend maken.
- Inspireren (zelfs hypen) door goede voorbeelden te tonen: organiseer een wedstrijd op wijk –of districtsniveau. Verkiezing van de mooiste voortuin.
Of: Verkiezing van de lelijkste versteende voortuin en die wint een heraanleg (naar Nederlands voorbeeld “Operatie Steenbreek”).
Organiseer een tentoonstelling ‘mooie voortuinen’.
- Organiseer een actie waarbij mensen hun opgebroken steenpuin mogen inwisselen tegen plantgoed.
- Maak mensen duidelijk wat een onderhoudsvriendelijk alternatief voor een versteende voortuin kan zijn.
- Samen met een buurt, vereniging actie voeren om parkings van supermarkten, appartementsgebouwen, ... halfdoorlaatbaar en groen te maken en buiten de parkingsuren eventueel als park/gemeenschappelijk groen te gebruiken.
- Opsinjoren aanspreken om op straatniveau in te zetten op samen ontharden en vergroenen van voortuinen (Maar: voortuin is privé domein, Opsinjoren werkt op openbaar domein).
- Andere bestaande organisaties op wijk of straatniveau aanspreken.
- Mensen in je eigen straat persoonlijk gaan aanspreken en motiveren.
- Bij heraanleg van een straat voorzien dat ieder huis een gevelplant krijgt. Het plantvak wordt standaard voorzien. Wie het niet wil moet actief bezwaar aantekenen en zelf het voorziene gat dichtmaken.
- Een stuk domein in de buurt in vraag stellen en dan een positief voorstel formuleren.
- Combinatie groendak en terras toelaten
- Samenaankoop:
 - van regentonnen. Ook al hebben veel mensen dit, er zijn er ook nog veel die het niet hebben. Ook regentonnen (“druppels”) voor balkon van appartement.
 - Van spankabels voor gevelgroen
 - Van platte groendaken. Maar: veel verschillende types groendak, daken zijn niet tegelijk aan vernieuwing toe, ...

Bijlage: presentatie adaptatiemogelijkheden thuis